

F O A I E

пентръ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 36.

Luni, 6. Septembrie.

1843.

ЦИГАРА ЧЕА ДИПТЫЪ.

(О дптыпларе адевѣратъ.)

Сънт дп вѣада отѣлѣи знеле минѣте атът де кѣмпѣнигоаре, дпкѣт дѣпъ че аѣ трекут, те вѣци ла еле апи дптреци ка ла неѣе съвенѣре де фериѣире саѣ нефериѣире. Чѣне поате съ'ши вѣте валѣл съѣ чел дпнтѣѣ, аторѣл чел дпнтѣѣ, мѣстеделе челе дпнтѣѣ? Асеѣл стѣѣ ши дпнѣнтеа фантаѣеи меле вѣѣ дескриѣъ цѣгара теа чеа дпнтѣѣ, дар нѣ дптр'о лѣмпѣнъ стрѣлѣчѣгъ а фериѣиреи меле, чѣ дпн конѣтръ дптр'о зѣврѣ неагрѣ попѣтѣикъ, арѣвкѣнд зп ѳѣт дпнекѣторѣѣ несте тоатъ вѣада теа.

Ерам токѣа дп апи ачеѣа, кѣнд дпчеп а ресѣри тѣврѣлѣи треѣ патрѣ перѣшорѣ дп варѣѣ, каре'л ѳак съ'ши дпкѣпѣѣаскѣ ши де фериѣирѣ, че ва съ ле кѣщѣце прѣп вѣрѣвѣа са. Че тѣмпѣрѣ де фериѣире, че тѣмпѣрѣ де сперѣндъ ши де поесѣе! Дп тоатъ дѣмпѣнеага дпнѣ мѣстраѣ перѣшорѣи, порѣвчѣндѣле съ стеа дп дреаѣта саѣ дп стѣнга, кѣрлѣгаѣи дп сѣс, саѣ дп жос дѣпъ кѣт дпнѣ сѳѣтѣѣа жѣрѣалѣла де модъ, че ера зпѣка теа ѣкоаѣпъ дп касъ, ѣар дѣпъ че'тѣи ѣспрѣвѣѣам тоаѣета мѣстеделор, кареа дпнѣ рѣпѣа кѣтеѣа ѳре де дѣмпѣнеагъ, апѣкам кондеѣѣл ши ѳѣчѣам треѣ патрѣ е-

леѣи ла некѣпоскѣта аѣорезъ. Че, ла некѣпоскѣта? Ачеаѣта п'о съ маѣ ѳѣе. Дп редѣт ла ѣал вѣзѣѣѣ ѳ фетиѣдъ, че тѣи се пѣрѣа, кѣ а ѳѣкѣт'ѳ патѣра аѣзѣме пентрѣ вѣѣтрѣле ѳанѣтаѣеи меле. Мерѣл еѣ чел ѣшор, ка а зпѣи пасерѣ дпн аер, окѣи еѣ чеѣи негрѣи ка корѣѣл, коралеле еѣ, ах, дпнѣ роѣѣсе ѣпѣма, маѣ пѣнѣте де а ши кѣѣета, кѣ ѣ лѣврѣ кѣ перѣкѣл.

Аѣеам поѣ жѣпѣи дп мѣжѣлокѣл поѣстрѣ не зпѣл че треѣа де кѣпоскѣторѣѣ де лѣте, зп ѣерѣанѣ, зп ѣѣтѣторѣѣ де ѣлѣдѣ, зпѣл де ачеѣа, карѣи се пар кѣ п'аѣ пѣчѣи ѳ кѣпрѣндере алѣа, дѣкѣт съ поарте жѣрѣнал деспре тѣпѣр ши ѣѣтрѣп дп четате. Не ачѣст ероѣѣ кѣ тѣпѣшѣи галѣпѣе дп вѣзѣѣѣ дп ѣѣпѣтѣтеа теа; дп апѣкаѣѣ де тѣпѣѣ, дптреѣвѣндѣ'л аша прѣп треаѣкѣт, чѣне ѣ ачел дпѣер че с'аѣ зѣмпѣлѣт а ѣепѣи жос не пѣтѣѣт, ла поѣ трѣпѣрѣи сѣѣте, — кѣчѣи дптр'адеѣвѣр челеѣалѣте ѳетиѣе, — съ тѣѣ ѣерте — 'не лѣѣгъ ачѣеа ера пѣмаѣ неѣе сѣѣте. —

Отѣл теѣ дпнѣи ѣпѣи окѣларѣи де окѣи ши дпчепѣѣ а кѣѣта дѣпъ зѣпа теа, че ѣо арѣтасѣт.

„Ачѣеа кѣлеа?“ тѣ дптреѣѣ ел.

„Дар, ачѣеа кѣ кѣпѣпѣа де траѣдаѳѣрѣи алѣи не каѣ.“

„Ачеа есте Емма лѣи Б.“

„Аша?“

„Татѣл съѣ е зп компаніон ал арендаторѣлѣи фѣричеи де зѣхар, дн депѣртаре де дѣб ъре де ачѣ; Емма локѣиѣе ла о тѣтѣшѣ а са, о смеоайкѣ а пайвѣи, vezі о тѣ коло съѣрчѣта ачеа палѣдѣ шѣ зскаѣтѣ кѣ пасѣл чел плеоциѣт? Фетиѣа е дн аниѣ чеи дѣнтѣѣ, саѣ пе скѣрт, че съ маѣ тѣпѣеск, шѣи тѣ, певѣпѣ, кѣм съпѣ еле атѣпчѣ, пѣпѣ акѣм дѣкѣ п'аре пе нѣме де аморезѣ, кѣчѣ е аморезатѣ дн лѣмеа тоатѣ, дн тоате зѣмеле мерѣе ла висерѣка катедралѣ, шѣи локѣиѣе шапте касе депѣртатѣ де мѣне, дн каса чеа нѣѣ кѣ балкон дн катѣл чел дѣнтѣѣ.“

Атѣта ера деѣтѣл пентрѣ мѣне, маѣ пѣлѣт пѣ дорѣам нѣмѣк. Маѣ фѣкѣѣѣ кѣтева тѣрѣрѣи прин салон, дар артиѣтѣл меѣ де соѣ тѣ вѣпа песте тот кѣ окѣи. Днѣфѣршѣнт смебаѣка де вавѣ дѣшѣ пѣзѣи патѣра, кѣчѣи пѣнт доѣспрезечѣ се депѣртѣ, рѣѣиндѣмѣи пе екѣиппа меа Еммѣ.

Днѣ мѣнѣтѣл ачела, шѣиѣмѣ Дѣмнезѣѣ че аплекаре сѣмѣѣѣѣ дн мѣне пентрѣ приѣтѣнѣл меѣ Теодор, че'мѣи дѣдѣсе дѣкѣпѣошѣндареа деспре Емма. Маѣ пайнте п'авеам обѣчеѣѣ а мерѣе пе зѣиѣа лѣи; дар акѣм дн черчетам дн тоатѣ септѣмѣна де дѣб ъорѣи, маѣ тѣрѣѣѣ тот а доаѣи, шѣи дн зрѣмѣ ажѣнѣсесем де стам тоатѣ зѣоа ла дѣпѣсѣл, ачѣи мѣи се дѣмпѣлиѣи ворѣа ромѣнеаскѣ: „пентрѣ фѣрагѣ шѣи фѣоаѣѣа'ѣи е драгѣ.“ Орѣи шѣи зѣнде аш фѣи авѣтѣ еѣ а мерѣе, дрѣмѣл меѣ тревѣѣа съ фѣе пе ла каса чеа нѣѣ кѣ балкон, шѣи съ vezі, кѣ прин деаса черкаре ажѣнѣсѣѣ ла атѣта, дѣкѣтѣ афѣлаѣѣ пе че време се афѣлѣ Емма дн дѣрѣпѣтѣл флорѣилор шезѣнд ла тавѣретѣл съѣ чел мѣк.

Дн скѣрт авѣѣѣ okazie а тѣ мѣнѣна де аѣерѣмеа фетеѣаскѣ. Орѣи шѣи кѣт де сѣлѣтоаре ера Емма кѣ лѣкрѣл съѣ, тот тѣ прѣченѣсе, кѣ еѣ тот ла ачеа ѣрѣ тѣ обѣчѣѣеск а трече пе дѣнаѣнтеа касеи лор, шѣи кѣ пѣрѣрѣе арѣпк о кѣтѣтѣтѣрѣ аѣѣпра валконѣлѣи. Де кѣтева орѣи мѣи се пѣрѣ кѣ о вѣд рошѣнд; шѣи пѣ тѣ дѣпѣеласем, кѣчѣи дѣпѣ кѣтева зѣле, о вѣзѣѣѣ рѣдѣкѣндѣсе ка о реѣипѣ шѣи мерѣнд дн касѣ, дндатѣ че'мѣи зѣрѣи кѣтѣтѣтѣра меа. Ачѣи кѣѣетам дн мѣне, п'о съ испрѣѣѣм поѣ романѣѣл пострѣ аша тѣрѣпѣеѣе. Дн чеа маѣ проаспѣтѣ а меа тречере пе ла каса кѣ балкон ѣарѣшѣи о вѣзѣѣѣ сѣрѣнд дн сѣс кѣм тѣ прѣченѣѣ, еѣ дѣсѣ кѣ фаѣа зѣпѣчѣѣтѣ, тѣ фѣкѣѣѣ кѣ тѣ зѣт ла порѣи, ка шѣи кѣм аш пѣрѣѣи дѣпѣ тѣмпѣ, де е сѣрѣн саѣ пѣорос, еа атѣпчѣи дѣмѣи зѣмѣи пентрѣ дѣтѣѣа ѣрѣ шѣи се пѣсе ѣарѣшѣи жос. Днѣ зѣоа ачѣеаста пѣреѣам еѣ, кѣ еа дѣмѣи респѣнде кѣтѣтѣтѣрѣилор мѣле; пегрѣшѣтѣ кѣ modestia*) меа о вѣрѣсе. Ба, че'и маѣ пѣлѣт, еѣ дѣмѣи дам кѣ сокоѣеалѣ, кѣ еа тѣ шѣи аѣѣоапѣтѣ; лѣкрѣ ста дн мѣна еѣ фѣрѣ исправѣѣ, шѣи о веѣеам кѣ се зѣтѣ лѣпг дн сѣс кѣтре зѣиѣа, пе кареа тѣ обѣчѣѣѣам еѣ а веѣи.

Ворѣеле пѣ съпѣт дн старе амѣи еспрѣи ма шѣи а дескрѣе фѣрѣѣѣреа, дн кареа дѣпѣтам дн тот деѣзрѣсѣл ачѣестѣи тѣмпѣ, ера о амеѣѣре, о адеѣѣратѣ веѣѣе а аморѣлѣи, зп делѣр дѣлѣче че тѣ кѣпрѣнѣсесе пе мѣне. Нѣ ера ом, кѣи съ'мѣи пот дѣкѣреде фѣрѣѣѣреа. Еѣ п'ашѣи фѣи крѣзѣтѣ кѣ порѣѣѣреа, дн каре тѣ афѣлам, маѣ поате авеа вр'о треапѣтѣ маѣ дѣпѣлѣтѣ, шѣи ѣатѣ кѣ авѣ.

Мѣ тѣсасем де тоате корѣепѣрѣле; сѣпѣ

*) Смеренѣа?

гър ла о касъ тѣ маї дъчаат ши аколо
 дикъ вѣмаї дїп респект деосебит, ши токма
 ачестѣ касъ фѣ локъл, unde дѣтълїиѣ
 дїп дѣтѣпларе пе Emma ла фетїда касеї
 ачестеїа, ши о прївїїѣ дїп крещет пълъ ъ
 тълїи, ва чеї маї де дїсепнат, къ ачі пѣ-
 тѣїѣ ши ворвї къ дѣса. Дѣтр'адевѣр къ
 пѣ тѣ дѣшъласем, modestia mea, сѣїрѣа
 че авеам, фѣдѣсе ла фетїдѣ о імпресїе
 шоарте шаре; дѣї ворвї прїетїнеще, ши
 дѣ скѣрт афлаїѣ ѳра дѣ кареа се озїч-
 пѣїнеще фа а венї ачі ла прїетїпѣшї. Еѣ пѣ лї-
 пѣїам нїчі одатѣ; ши къ тоате къ ерам modest,
 дѣтре нѳї тот къ се дѣчїнсе о дѣцелесере.

Кѣм вор ешї дѣ вртѣ тревїле ачесте
 але ішїнеї ла кп кѣпѣтѣїѣ, дѣкѣ пѣ аїѣка-
 сем аїтї калкѣла. Пѣрїндї п'авеам, ши а-
 тѣрпам къ тотѣла дела ва зпкїѣ вѣтрѣл
 дар авѣт; апої чїне пѣ шїе, кѣм сѣпѣт вѣ-
 трѣнїї. Ал теѣ ера де чеї рѣнївїдї, дїп
 леѣеа веке, дѣ фѣндѣл ішїнеї сале вѣа,
 дар егѳїст пе кѣт се поате. Дѣтре про-
 шїетѣдїле лѣї челе вѣне ера ши дѣшпетрї-
 та вѣр асѣпра тѣбакѣлї (тѣтѣпѣлї). Дїп
 фабрїка са аѣ лѣпѣдат адеце пе чеї маї
 істедї вѣрѣадї сїпгѣр дїп ачел мотїв, къ
 вѣ се пот пѣрѣсї де вѣтѣл чївѣкѣлї.
 Ла ел пѣ прїндеа лок рѣгареа нїчі фѣгѣ-
 дѣїндї де а пѣ маї фаче ачееа, че лѣї пѣї
 плаче, тоате ера де прїсос, дела че а ро-
 стїт одатѣ пѣл маї пѣтеа мїшка сѣфлет
 де ом. Кѣ тоате ачестеа вѣгрѣпѣл теѣ
 зпкїѣ ера зп ом авѣт ка стѣпѣл, ши тѣ
 хотѣрѣсе де кїропом, маї вѣп кѣцет пѣї
 пѣтеа да мїптеа дѣкѣт ачеста, къчї пѣ-
 рїндїї теї фѣсесерѣ лїпїдї де сѣрачї.

Треава ішїнеї меле дѣшї тѣпа кѣрѣл
 сѣѣ дѣ лїпїще. Дѣ четате се фѣкѣсе ве-
 сте, къ еѣ дела вѣтрѣпѣл воїѣ сѣ ерезек,

пѣ ерам дар вѣрѣп ом пѣнсемнат. Zidind
 пе ачестеа фетїда Emma, дѣшї фѣкѣ зп
 плап де а тѣ фаче кѣпоскѣт пѣрїндїлор
 сѣї. Рѣделе еї се дѣцелесерѣ дѣтре сїне,
 ва сѣ серѣезе ономасѣл татѣлї еї, каре
 ера сѣ фїе песте опт зїле, ла зп сат аф-
 рѣ; дѣ зїѳа ачееа ерам сѣ мерг ши еѣ а-
 коло, сѣ'мї комплїментезѣ пе Emma, сѣ
 тѣ адропїїѣ де маса еї; іар еа сѣ тѣ
 презенте пѣрїндїлор сѣї, карїї апої негр-
 шїт къ м'ар інѣїта ши ла масѣ.

Зїѳа чеа крїтїкѣ се адропїа. Кѣ о
 сеарѣ маї вѣїте прїїмїїѣ ка рѣѣадї дела
 зпкїѣл теѣ, дѣ каре тѣ дѣнїїдѣзѣ, къ
 пе дѣїпїека вїїтоаре ел ва ажѣпде ла Прага.
 Дар фїїндѣкѣ зпкїѣл теѣ авеа одїчїѣ а къ-
 лѣторї тот'авна къ оказіа са, аша ел дѣ-
 пѣ кѣметѣл теѣ, пѣ пѣтеа ажѣпде ла оре-
 цѣл акѣм доменїт, дѣкѣт вѣмаї пе дѣсе-
 рат, дрїп вѣрѣаре дѣн'амеаї дѣшї пѣтеа ре-
 тѣнеа спре скоцѣрїле меле. Мѣ дѣсеїѣ
 ла прїетїпѣл Теодор, ва сѣ шїл іаѣ де то-
 варѣнї пе кале. Сѣрпрїнс де вѣкѣрїеа ішї-
 теї меле, дѣ дѣкредїнѣїѣ сѣкретѣл теѣ,
 кѣмѣкѣ оперезѣ (пѣдѣжѣвїеск) а афла дѣ
 сатѣл че мерѣет, о фетїдѣ чеїмї е маї
 сѣжѣпѣ шоар ши дѣкѣт вїїада, вѣрїѣ сѣ зїѣ,
 къ 'мї е аша де пѣкѣзѣт, дѣкѣт п'ашї а-
 веа дѣтрѣ нїмїк, амї пѣне дѣнѣтрѣ дѣса
 вїїада дѣ перїкѣл.

„Доамне, че прост теаї гѣтїт,“ дѣшї
 зїсе прїетїпѣл къ зп топ комїк. „Ачееа е
 легѣтѣрѣ де гѣт, ачееа 'дї е машїна, кънд
 кѣрпа та е шаре дѣстѣл; зїте коло, къ нїчі
 пѣлѣрїа пѣ 'дї е перїатѣ! Адеѣвѣрат къ фѣр-
 мос те вѣї презента! Стѣї пїдѣл, ши еѣ
 дї ле воїѣ дїреѣе тоате, апої лѣгѣм зп тѣ-
 цїп де цїгаре ши pornїам ла дрѣм.“

„Цїгаре!“ стрїгаїѣ еѣ сѣрпрїнс. „Доар

пъ пентръ mine?“ Къчи еѣ, ка съ пъ съ-
пър vanitatea (дешертъчѣзна) знкѣлѣ меѣ,
пъ везсъм дп виаца mea фѣтм де тѣвак.

Ба пентръ tine. Къчи кѣтм ай пѣтеа
тѣ съ те ивещѣ ла зп лок пѣвѣк, кѣтм ай
пѣтеа тѣ фаче вр'о импресѣ асѣпра знеі
інімі фетеіещѣ, фѣр' а словозі дп tine
фѣтм дп кпнѣл зпѣі локомотів? Нѣ те дп-
протіві! Іатъ еѣ воіѣ фі аша де галант,
дѣі воіѣ да цѣгара mea: „Тѣ ещѣ алт А-
donic.“

Хотърѣреа пріетпнѣлѣ меѣ, каре, лас
къ ера маі вѣтрѣп, апоі авае ші тѣлтѣ
есперпнѣт дп маніерѣ, прпн зртаре шѣа
маі бпне че'тп ліпсеѣе, пентръ ка съ пот
фѣгѣра дпаштеа dameі теле, тѣ фѣкѣ съ
тѣ съпѣіѣ. Ел се апѣкѣ ші'тп дндрептѣ
тоалета, апоі не пѣсѣрѣтм дп фіакѣр, ші
дпчепѣрѣтм веселі а тѣіа пѣлвѣреа де не
дрѣтѣл че не дѣчеа ла сатѣл, знде дптам.

Токма не дѣвѣсерѣтм жос дпн трѣсѣрѣ
ші апрпнссерѣтм цѣгареле, кѣ кѣѣет, ка съ
дптрѣтм дп каса че ера хотърѣтѣ пентръ
соареіѣл, ла каре плекасерѣтм, кѣнд іатѣ
къ вѣд стѣнд дпаште'тп о фѣгѣрѣ, че тѣ
дпспѣтѣнтѣ маі кѣтпліт декѣт не прпн-
ѣтл Хамлет дѣхѣл татѣлѣ сѣѣ. Зпкѣл
меѣ ста дпаштеа mea, дптрег кѣтм ера.

„Іатѣ поама де пепот,“ стрпгѣ вала
де зпкѣіѣ. „Бпне, къ ам веніт къ поща:
акѣтм дѣі даѣ еѣ дп зрѣа краілікѣлѣ тѣѣ.“

Авіа ростпсе кѣвпнтеле ачесте, ші пѣ-
маі декѣт вені тѣпа лѣі чеа дреаптѣ дп
о атпндере къ фаца mea, каре операѣіе дп
віаца де котѣп се пѣтѣѣе палтѣ. Пѣ-
лѣріа дпті свѣрѣ де не кап ші цѣгара дпн
гѣрѣ. Дѣпѣче дпті веніѣ дп орі, ші тп ле
рѣдікаіѣ не амѣндѣѣ, вѣзѣіѣ дптр'ѣп пѣор
де пѣлвѣре свѣрѣнд зпкѣл меѣ къ трѣсѣра.

Еѣ ерам пѣтѣпгѣіат, дар Теодор тѣ
дпкѣражѣ зпкѣнд: „С'аѣ фѣкѣт ші с'аѣ іспрѣ-
віт, кѣѣетѣ акѣтм дп че кпн съ не іспрѣвіт
треава поастрѣ.“

Ісправаі гата, пеам апрпнс цѣгареле де
поѣ, ші ам дптрат дп грѣдпнѣ. Дар еѣ не
лѣпгѣ че ерам зп тпнѣр не дедат дпкѣ къ
грѣдпнеле, апоі акѣтм ерам ші зѣпѣчпт; ам
дпчепѣт а зѣвѣла дп сѣс ші дп жос, ла
тпжлокѣл грѣдпнеі вѣзѣрѣтм ашезатѣ маса
пентръ соарѣ, еѣ зѣрпѣіѣ ші не Етма, кареа
дпті зпмѣі, дар п'авѣіѣ кѣраж аі респѣнде
къ кѣзѣтѣвѣра; че спмѣіам еѣ дп пѣзптрѣл
меѣ, дпкѣ пѣ спмѣісем нпчі декѣт дп віаца
mea. Тоате дпті пѣреа галвпне дпаштеа о-
кпмор; пентѣл тп се вѣтеа дпкѣ де спаштѣ,
іпша'тп тремѣра; сѣпѣеле дп спмѣіам кѣтм
тп се сѣіе ла креері.

„Пріетпне,“ тѣртѣраіѣ еѣ кѣтре Тео-
дор, ші тѣ дпнеам де враѣл лѣі тремѣ-
рѣнд, „еѣ пѣ шпѣ, че сѣ'тп фпе.“

Теодор прпві ла mine ші дпчепѣ а рп-
де. „Дѣі трече,“ зпсе ел, „Тѣ шпѣ коло
дп вале ісворѣл ачела: дѣте шпѣі спалѣ
фаца ші чеафа, апоі те ашазѣ пѣдпн не
еарѣл ла зѣвѣрѣ.“

Дп аскѣлтаіѣ, дар ппмік тѣ фолосіѣ.
Фпндкѣ тѣ афлат дптр'о старе аша де тѣ
кѣлоасѣ ші десператѣ, кѣтм пѣ тѣ маі спм-
ѣісем нпчі одатѣ, тѣ арѣпкаіѣ не ѣарѣл
верде дп пѣдѣре. Спмѣіріеле тѣ пѣрѣсѣсе-
рѣ къ тотѣл, пѣ ера вр'о сперпнѣт де скѣ-
паре, дпн прпчпнѣ къ рѣл меѣ крѣѣеа тре-
птат. Кѣнд тѣ помепіѣіѣ, апѣае соареле.
Мѣ скѣлаіѣ ші тѣ дѣсеіѣ дп грѣдпнѣ сѣс
ші дп жос, дар нпчі Етма къ пѣрпнѣі сѣі,
нпчі Теодор пѣ се маі афла. Че маі авеам
сѣ фак, декѣт сѣ тѣ дпторк пѣтѣпгѣіат ші
апроане де деспераѣіе ла локѣпца mea.

„Ап димінеада віітоаре тѣ поменііъ къ шарлатанѣ де Теодор. „Аскѣлтѣ фрате,“ дѣмі зіче ризѣнд, „че шод зѣмлаіѣ еѣ іері. Тѣдї веі адѣче амінте, кѣнд не плімѣам прин редѣт ла вал де о фетіцѣ фрѣмоасѣ Емма? Акіпзіещецї, еа вре сѣ пресептезе іерї не зп кавалерїз татѣсѣѣ ла масѣ, спре каре скоп аѣ фост шї прегѣтїт не пѣрїндї; — дар ел — інімѣ де іепѣре че а фост, нѣ с'а арѣтат де лок. Пѣрїндїї о дитреавѣ, дѣї дп сѣс, дѣї дп жос, кавалерѣ пѣї ка 'п палмѣ, еа дп копѣсіа че се афла, п'авѣ че се факѣ, декѣт сѣ тѣ пресепте не міне, че тѣ івііѣ аколо; скѣрт, еѣ тѣ дѣк, сѣнт прїїміт галант, шезѣїѣ ла масѣ, тѣ дппѣртѣшїїс дїп тоате, шї де ва вреа Дѣмнезеѣ, дп 7—8 септѣмѣні ва сѣ'мі фїе неѣастѣ фетїца чеа фрѣмоасѣ шї тотдеодатѣ шї вогатѣ, фїїндкѣ ва сѣ фїе клїронѣмѣ вѣтрѣнеї.“

Афрїзітѣла де шарлатан о пророчїсе віне. Кѣчї несте вр'о онт септѣмѣні шѣ поменііѣ къ зп вілет де пѣнтѣ дела Теодор къ Емма меа. Тот дп ачеа зі прїїміѣ шї зп рѣѣаш дела ізрїдїкїїа локалѣ а зпкїѣлѣї меѣ, ла кареї маї адресасем кѣтеѣа скрїсорї де атѣпчї, каре дпсѣ тоате мї аѣ венїт ретѣр не дескїсе. Рѣѣашѣла ера дела сѣѣокѣртѣїторїѣ, шї дѣмі вестеа, къ зпкїѣл меѣ дпторкѣндѣсе волпав дела Прага, аѣ мѣрїт де о воалѣ греа, чеї зік ромѣнїї гѣлѣенаре; фїїнд не патѣл морцїї, шїаѣ тестат тоатѣ авереа са зпор кѣлѣгѣрї, пѣтїцї мїсерїкордіанї, іар міе, кѣпо-скѣндѣ'мі плекареа че і се пѣреа къ о ам кѣтре чїзѣѣк, мї а тестат треї легѣтѣрї де дїгаре соїѣл чел маї повїл; аша дар сѣ ам вѣпѣтате а рескрїе сѣѣокѣртѣїторїѣлѣї, каре ера есекѣторѣл тестаментѣлѣї, че соїѣ

дѣмі маї плаче, ка сѣ'мі трїмітѣ не порѣпчеалѣ.

Дїп зіоа ачеаа зреск къ патїмѣ тѣтѣпѣл. Дїгара чеа дїпгѣїѣ, мї а фост шї чеа де не зрмѣ, іар легѣтѣрїле де дїгаре че леам ерезїт дела зпкїѣл меѣ чел авѣт, ле дїїѣ спре сѣѣвенїрѣ (адѣче амінте) е-тернѣ.

(Дѣпѣ ісѣѣор сїгѣр) де Анд. Мѣрѣшанѣ.

Ф Ѣ Н Е Б Р А.

Кѣѣѣпт ла дптормѣдптареа Длѣї сѣрдар Александрѣ Раковїцѣ, дп 12. Іѣніе 1843, компѣсе де D. I. Цепїліе, професорѣл шї вїѣліотїкарѣл колецїїлѣї нацїонал.

Не тот мїнѣтѣл кѣте о проѣѣ вѣдератѣ къ омѣл е ка іарѣѣ шї флоареа де не кѣмп: *Mors ultima linea regum*: Моартеаї лінеа де не зрмѣ а тоате лѣѣрѣрїле,

Ромѣпїме! іатѣ къ шї Александрѣ Раковїцѣ, кѣпѣла тїперїмії, подоѣѣѣа повїлі-мії шї професорїмії ромѣнецїї, пѣмаї віазѣ дптре пої! Кѣтре вої тодї м'адресез, пентрѣ-кѣ къ тодїї ам пїердѣт п' зп ма-ре ом.

Ох! де дпкапе врео кѣртїре л' а-чест амар феномен есте, къ о маї скрѣпѣлоасѣ сїне грїжѣ деспре сѣлѣтатеа се поате къ п'ар фї амѣрѣѣт атѣт пїчї сїмѣїноаса лѣї віадѣѣ; пїчї ар фї прїчїпїт атѣтѣ рѣ-стрїце пѣнѣмаї фамїліеї шї колецїїлѣї, чї шї капїталеї шї дѣреї. Кѣчї дака с'а кѣ-венїт ла врео падїе вреодатѣ а се тѣѣпнї до рѣпосареа врепѣнїї патриѣт зѣлос, дп-

вѣдат, ценіос ші жѣдекътор дренг ші идеат; атънчі пьердереа ачестві бърват се поате пріві ка о тарѣ патъвъ націоналъ, фоарте аневое де а і се реллпліні ліпса, дн тареле интересе ші тревъинде, каре днпресор патріа. . . .

Еѣ, ка не піде атривъте комъне ла тоатъ оменіреа лас де а маі спъне къ Александрѣ Раковидъ се тръдеа дн відъ приндеаскъ, къ адекъ ера повіл къ неатъл, повіл къ рангъл ші зп професор повіл дн специалітатеа са, прекъм днкъ ші маі повіл, ші маі делікат ші дн фісіогноміе ші ла анцеліка са фадъ, цестеле граціоасе ші моралітатеа філософікъ. Еѣ каът аічі вътаі ла мінтеа, ценіа ші сентіментеле лѣ; ла сіндівілітатеа ініміі ші ла маъдіосъл характер ал ачестві тіпър непредъйт, дісвіедіт дн флоареа прімъверей сале, ші апъс преа де тімпъріѣ де пре орizonъл Ромъніей! Дар днкъ, идеалъ ші одоръл къвъжтълві лві чел електрик де а пъръреа вор фі віі ші аеве дн мінділе, ініміле ші къвінтеле тѣтърор челор че аѣ авѣт порочіре де а'л къпоаще маі де апроапе, кътъшн де пѣдін де ар фі петрекът къ джпсъл: дестъл одатъ вътаі днкаі съ'л фі аззіт нещине не джпсъл ворвінд ші експрімъндъсе, дн орі че старе фіе, ші деспре орі че матеріе: тревъіа съ рѣмъже пентрѣ тот'азна аморат де дѣхъл лві чел не комън. —

Капрофесор, Александрѣ Раковидъ кънд ворвеа деспре легъмнтеле соціетъдїі, не катедрѣ саѣ дн адъпърі, аскълътъорїі нѣ съ зіта оаре не сіне, нація, тімпъл ші дара са? — Еї съ транспортаѣ токма дн орицііеа націілор антїче! Ел съ арѣта къ н'а стѣдіат леділе дн зпіверсітѣдїі; пърѣа къ коворжт дн алтъ лѣме, преведе шішн креа-

зъ с'аѣ врзеще дн поѣ тоате ачеле легале легъмнтѣ: пѣрвеле корпълві соціал, кареле врсекъ фѣрїчіреа фамілілор, ші а націілор днтреці. О, къ че колоре елокъенте, резонате ші індѣктивѣ джсѣла ел не аздіторїѣл съѣ чел імпасіонат, кънд ва зіта чїнева релїціоаса мѣдїре а аскълътъорїлор чел копжѣра, къскълнд ла ел ентѣсіаці де піканта ші вріманта лві традиціе, де чел звор лібер де сілодїстікъ ші аналїтїкъ атъръите?!

Дар, ачесте дарѣрі сжнт маі комъне ші съ пот къпъта маі де мълді къ о стѣрзічоасъ сіліндъ ші а се довжанді къ ва стѣдіѣ індѣстрїос. Че фачі джсѣ патѣрей ші актелор еї. — Кѣ патѣра, каре пічі съ вїнде, пічі съ къмпъръ къ орі че пред с'ар къмпъні. — Фїреа ачѣеа кареа паще атълт де рар къте зп двваер аша де скъмпн че нѣ съ довжандеще къ тоате артїфіцііле саѣ іскъсїтеле мѣестрїі оменѣці! Че фачі къ патѣра, зік, чеа фоарте крѣдътоаре дн таленте екстраордїнаре ші ценїі сѣпернатѣрале. песте тот ші не аїреа, чї маі вѣртос не днкъ целїнітъл пострѣ пѣмжнт ші парадїпъ?!

Дн А. Раковидъ се афла чева днкъ ші маі мълт. Ка зп літерат днвѣдат ел нѣ не да възвїалъ де врео щїіндъ сколастїкъ ші рѣтїніеръ: авѣдіа лві чеа вогаъ де къпощїнде ера зп рар феномѣн. Кълнд се експрімѣа деспре літератѣрѣ, щїінде, арте, едѣкаціе, коръпціе, стат, дн скърт деспре тот, че характеръ не адевѣратъл ші тареле днцелент ші днвѣдат, ел нѣ пісе пърѣа къ ворвеще ка зп докторат ші премїат дн академіі; чї (де ші нѣ практик, днкаї теоретїк ші метафісік) ка зп азтодїдакт, кареле а експерїментатѣ ла тоате щїінделе ші артеле дн тоатъ віаца са прїп тоате дѣрїле,

ші саъ конверсат къ тоді върваціи чеї марі античі ші modernі. О че ориџиналъ жѣдекатъ ші інтѣиѣ мѣлтиформъ, че критикъ фундаменталъ ші апалитикъ пѣтрѣнзіе ла орї каре къвѣнт! Че тѣрѣрѣ идеалъ ші сімоџістикъ; кът де адѣккъ маѣестате ші патети къ сімѣивілітате!

Дѣкъ ші маї мѣлт, ка елокѣент, А. Раковидъ вогѣѣиа къпоџиѣилор пѣ вїодісімістеріа саъ ші ка ѣп рече оратор, ѣпїформ ші фѣрѣ варіетате де колоре ші септїменте. Граїѣл лѣї ера ѣп шїр де вїї фїнеѣе ші колорате рѣофїрѣрї дѣ мїї де пѣанѣе нѣъ а орї че пропозїѣиѣ ші аргѣмент ка стреразіле мѣмїнеї. Орї че стїл ші топ фїе, фїлософїк, історїк саъ поетїк, тоате дї ераѣ атѣт де ѣенѣїне ші патѣрале, ка ші къвѣлтѣ ші ворѣа комѣне ла тоѣї оаменїї. — Дар ачел ізвор пекѣрс де імаѣїнаѣїї, ачеле фїлософїче теорїї профѣнде, ачеле ізрїстїче аплекѣрї? Ачеле поетїче креаѣїї де сепсѣрї, ачел непрекъѣетат тѣрепт де нѣъ къѣете? Ах! ѣнде маї сѣнт ачеле фраѣїде ші тїнере септїменте. — Ачеле фачедїї саъ глѣме атавїле, кънд ѣморїче саъ комїче, кънд саркастїче орї сатїрїче, орї дѣ че моѣ ар фї дорїт ѣїнеѣа, саъ оказіа ар фї дѣтр'о дѣс ші дѣфѣѣїшат, орї соѣїї іар фї прїчїнѣїт.

Че съ маї зїк деспре дескѣркатѣл ші рѣофїратѣл зїос ал мїрїаделор лѣї де септенѣе, пропѣшїнд пѣлѣ ла аѣрора евіденѣеї, пе каре тоате ла скѣрѣїа ші тѣрѣрѣа дѣ мїї де форме, тот сѣвліме ші пѣтрѣнзїѣтоаре; дѣторѣжндѣле пѣлѣ ла чел маї дѣналт град де латѣрѣ ші ефект ка фѣлѣдерїї прїппорї; кънд дела дѣтѣперїкѣл дїспѣтеї, саъ ігноранѣеї пе мѣлѣїа пѣлѣ ла чел маї сепїнї прѣжнз ал дѣделедерїї ші дѣпѣтїмїрїї?

Треѣїа съ фїе ѣїнеѣа преа адѣккъ метафїзїк обсерѣатор, ка съ се поатѣ вѣрѣ шї а рѣзѣї дѣ поїанѣл ідеелор нѣъ, че ле дескоперїа телескопїкѣл сѣѣ ѣенїѣ неѣтѣрѣїнїт; ка съ поатѣ зѣрї ші сѣ'шї дѣкїпѣїасѣ ачеле преа лїне ші граѣїоасе десре рефѣлѣдерѣрї де елѣганте еспресїї, профѣнде еспїкѣрї ші істечоасе апїкаѣїї деспре орї че сѣѣѣект с'ар фї дѣтѣмплат а фї ворѣа.

О Doamne, ка соѣ ші компанїе, ѣнде маї сѣнт фамїліарїтатеа лѣї чеа сїнчерѣ, вїоїѣѣнеа лѣї чеа епѣсїатѣ ші мѣстрѣ не сѣжршїт че рѣѣѣрса песте тоатѣ конверсѣѣїа че о дѣнзіа къ разеле челе дѣѣѣкѣрѣтоаре але мерїтелор персоанеї ші презенѣеї сале, къ врїантѣл сѣѣ талант, магнетїк, — къ аѣавїлітатеа ші ѣенїоїзїтатеа лѣї челе проверѣїале!

О вої, карїї къ мїкроскопѣл а'ѣї окїт секретеле патѣреї, саъ къ телескопѣл а'ѣї прївїт мїнѣне ле шї мїстерїале еї челе дѣпѣртате, пѣрѣжндѣїсе къ вѣ аоладї на пе нїѣе алте лѣмї, дѣтѣ мїрареа ші екетаза перспектївеї; пѣмаї вої, зїк, вѣ пѣѣѣдї дѣкїпѣї ка дѣ че сѣѣрѣ де адѣкѣї ідеї, вїѣ дѣфѣѣїшате, се аолаѣ соѣїї сѣї чеї дѣѣѣїтаѣї де мѣрѣа чеа дѣлче а къѣетелор преа фїне, а ростѣлѣї армонїос ші а граїѣлѣї сїренїк. Кѣѣї, інтѣїтїѣа лѣї факѣлтате пѣ къпоѣѣеа гранїѣ імаѣїнаѣїеї, нїчї мѣрѣїнїтѣ монотонїе де врепн топ ѣпїформ: тоате стїлеле ші фортеле къѣетатївеї ші елокѣенѣеї, дї ераѣ атѣт де фамїліаре, дѣкѣт сѣ пѣрѣа къ лѣ къѣетѣ, чї къ сѣ жоакъ къ о вїстїрїе де къпоѣїнѣе, къ ѣп шїроїѣ де ідеї варїїате ші къ о колоарѣ де еспресїї фериѣїте: шї лѣї, спре а крѣа тоате ачесте мїнѣнї де ідеї, дї преа ажѣнѣеа сѣ і се фї шоптїт шї пѣмаї о ворѣа. —

О сфлет рѣпосат, ертъчъне; дака кѣтез, ші се кѣвине асть зпї оаръ а'дї дпнѣта чева, есте кѣ, афаръ de некъсѣторіе, преа аї імітат а нѣ не лѣса дпскріс маї нїмік, прекѣт ші Сократ ші алдї вѣрвадї тарї ші скѣтпї оменірії пентрѣ вїртѣдіе ші дпцелепчънеа лор: кѣчї кѣ сфлетѣл с'а дѣс ші предїосѣл тезаѣр ал кѣцетърїлор тале. О кѣт сѣ маї дпшеалъ тодї кѣцї сѣ сѣтецеск дп вѣртѣтеа тіпередїлор; кѣдї жвнї тот амѣпъ соліа дпцелептѣлвї ші вїртѣосѣлвї ші дптѣрзіе dїstīnācīa пропрїе пентрѣ вїторїме.

Атѣт е de перфїдѣ тоартеа, дпкѣт іатѣ кѣ рѣпече діп вѣрфѣл ші кѣлтеа челор маї тѣгѣлїчоасе ші маї глорїоасе пѣдеждї, ші нїмічеце планѣрїле ші челе маї сїгѣре ші маї вїне копвїпате.

Кѣ тоате ачестеа дпсѣ, дпсѣжршїт кѣ дрептѣл кѣ недрептѣл, лѣчаефѣрѣл патріеї нї апѣсе! — Нѣ дпсѣ ка о стеа че ресаре ші не ре'пѣрѣтѣсечеазѣ азѣрѣл черѣлвї кѣ іdentїка са лѣкоаре ші декор — чї ка чел маї de дѣзвезї тажестос комет, кареле не маї реокїт, се чїрконцїзѣр прїп хаосѣл етерпїтѣдїї! *Mors ultima linea rerum!*

Тѣчедї клопоте de а маї зрла дп азѣрї сѣрде; тѣчедї дѣїошї пѣрїндї, рѣде ші прїетїнї de а вѣ маї вочї; дпчетадї ші вої стѣденцї: сфлетечїї лѣї фїї; дпчетадї de а вѣ маї амѣрѣ, охтѣнд de рѣстрїе! Кѣчї декретелор креаторѣлвї ші лецїлор патѣреї сѣнтем даторї тоатѣ оменїреа ші креатѣра! Тот че пѣтем редовѣндї діп ачест трїст феномен, есте de не ам пѣтеа дпцелепцї

dїntr'ачест проспект вїѣ деспре ванїтатеа ші нїмічїа лѣтїї — ачестеї трекѣтоаре ка зѣбреле трѣпѣлвї, ші вїселе ші фантазмїле поцїї.

О преа скѣтпѣл меѣ патриот, фїлософ ші коллег! маї прїїтеце дпкѣ оdatѣ, ші лѣтаї, о атїкалѣ салѣтаре, маї painte de а ne маї реvedea дѣпѣ пѣдїне, зїле саѣ апї, нѣ шїѣ. —

Прїїтеце злїта сѣрѣтаре дп моментѣл деспѣрцїрїї трѣпещї, кѣнд пѣлечї прїп дппѣрѣдїа черѣрїлор, не зпде аї зѣврат дела пої, преа кѣрѣнд пѣрѣсїндѣдїї патрїа ші пацїа че атѣт de тѣлт ле подобїаї, ле фососїаї ші ле ізвїаїї! Паос дѣрѣжвееї ші предїоаселор рѣтѣшїде че не маї лашї дп сѣлѣл пѣтѣнтѣлвї, кареле не а крескѣт!

Л и т е р а р .

Кѣртїчїка de рѣгъчъне вестїтѣ ла Nr. 29 аї ачестеї Фої, прїп дптревенїреа зпор дппрецїзѣрѣрї дплеснїтоаре се вїнде нѣтаї кѣ кѣте 36 крї арцїнт легатѣ кѣ хѣртїе тесквїтѣ ші азрїтѣ не марцїнї провѣзѣтѣ кѣ теакѣ de хѣртїе таре. Се афѣ de вѣпзаре ла D. професор Александрѣ Гавра дп Арад, кѣт ші ла азкторѣл Moїсе Ноак дп К. Хомород. Редакцїа фоїлор ротѣпещї дпкѣ прїїтеце вѣкѣрос сѣвскрївенцї ла зїса кѣртїчїкѣ.